

USKON PUOLESTA

IHMISILLE, JOIDEN
MIELESTÄ KRISTINUSKO
ON AJATTELEMISEN
ARVOINEN ASIA

USKON PUOLESTA e-kirje
nro 5 / 2004
© Pasi Turunen

*"Minulla oli miljoona kysymystä Jumalalle.
Mutta kun kohtasin Hänet ne kaikki pakenivat mielestäni,
eikä niillä tuntunut olevan enää mitään merkitystä."
Christopher Morley*

Useita vuosia sitten Suomen Piiphiaseuralla oli televisiomainoskampanja, jolla myytiin Raamattua. Uusi käännös oli ilmestynyt ja se haluttiin saada kansan käsiin. En osaa sanoa, kuinka mainokset vaikuttivat uusien Raamattujen myyntiin, mutta televisiomainos itsessään oli vaikuttava ja puhutteleva.

Ensin kuvaruutuun ilmestyi punakantinen **Karl Marxin Pääoma** –teos ja taustalla soi työväenluokan laulu punakuoron esittämänä. Hetkisen päästä maa alkoi täristä kirjan alla. Se horjahti ja kaatui selälleen raskaasti tömähtäen. Pöly laskeutui. Seuraavaksi ruutuun ilmestyi **Adolf Hitlerin** teos *Taisteluni* ja taustalla kuului sotilassaappaiden raskaita askelia ja Hitlerin paasaamista. Maa kirjan alla alkoi jälleen järjestä ja kirja kaatui raskaasti tömähtäen. Pölyn laskeuduttua kuvaruutuun ilmestyi kolmas, tuntematon kirja. Maa alkoi järjestä. Mutta kirja pysyi pystyssä. Järinä lakkasi ja valonsäde osui kirjan kanteen, josta paljastui kullattu risti. Rauhallinen ääni totesi: "Raamattu. Jo kaksituhatta vuotta". Hyvät mainosideat ovat usein yksinkertaisia.

Piiphiaseuran raamattumainos on usein palautunut mieleeni vuosien varrella ja puhutellut minua. Ihmisrakennelmat ja ideologiat sortuvat, mutta Jumalan sana pysyy erilaisten mullistusten keskellä. Kristinuskko on pysynyt ja kestänyt. Myös elämä, joka on rakennettu Jumalan sanan varaan pysyy.

Aina tämän tästä ihmiskunta on saanut ideologisia tarjouksia, jossa vaihtokaupattavana on ollut jotain kristinuskon kanssa: Luovu Raamatusta, luovu kristinuskosta! Tilalle luvataan jotain uudempaa, ehompaa ja edistyksellisempää. Jotain ajanmukaisempaa. Ikään kuin uusi aina olisi itsestään selvästi parempaa kuin vanha. Aika on usein osoittanut nämä uudet aatteet elinkelvottomiksi. Tuhoisiksi. Niin yhteiskunnallisella kuin yksilöllisellä tasolla. Luin taannoin tutkimuksen suomalaisten itsemurhasta. Eräs itsemurhaa yrittänyt mies oli ajautunut epätoivoon Neuvostoliiton romahdettua. Ateismin varaan rakentuva kommunistinen järjestelmä itänaapurissamme oli sortunut. Samalla tältä mieheltä meni perustus elämälle. Hän ajautui yrittämään itsemurhaa.

Kirjoitin viime Uskon Puolesta –kirjeessä epäilyksistä ja niiden kohtaamisesta. Oma uskoani on osaltaan vahvistanut se havainto, että jos kristinuskoon maailmankatsomuksena ja Raamattuun sisältyykin joitakin ongelmia, ovat ongelmat muissa maailmankatsomuksissa sitäkin suurempia. Aina epäilysten tullessa on kysyttävä myös mitä tarjotaan vaihdossa.

Esimerkiksi kysymys maailmassa esiintyvistä täysin tarpeettomalta tuntuvasta ihmiskärsimyksistä. Jos Jumala on miksi maailmassa on niin paljon kärsimystä? Kysymys itsessään usein sisältää piiloviestin siitä, että tokkopa siis mitään Jumalaa voi olla olemassa. Kuten sivustoiltani löytyvässä RealAudio puheessa *Jumala ja pahan ongelma* yritän osoittaa jokaisen maailmankatsomuksen on tarjottava jokin vastaus tähän kysymykseen. Se ei ole ongelma vain kristinuskolle. Itse asiassa vain kristinuskon ja teistisen, Jumalaan uskovon maailmankatsomuksen valossa kärsimyksen ja pahuuden ongelmaa voidaan millään tavalla mielekkäästi käsitellä. Sillä mitä merkitsevät sellaiset erottuvuutta ilmaisevat termit kuten "hyvä" ja "paha", jos perimmäinen totuus on yhtä eikä tällaista jakoa todellisuudessa ole olemassa. Ateismi sisältää saman ongelman: maailmassa ei ole hyvää eikä pahaa – maailma vain on!

Kristinuskko on muita maailmankatsomuksia selitysvoimaisempi objektiivisella tasolla, vaikka subjektiivisella tasolla kärsimys on aina yhtä suuri kysymysmerkki. Ennen kuin kukaan hylkää uskon Jumalaan tai Raamattuun vaikkapa kärsimyksen ja pahuuden ongelmaan liittyvän ongelman vuoksi hänen tulisi tarkastella kuinka muut

maailmankatsomukset osaavat vastata samaan kysymykseen ja asettaa ne yhtä lujan ja kriittisen arvioinnin kohteeksi. Muutoin uskosta luopuminen perustuu pelkkään emotionaaliseen reaktioon eikä ratkaisu voi olla rationaalisesti perusteltu.

Tavanomaisesti kristitty ihminen joutuu puolustamaan uskoaan epäilijöiden suuntaan myös monissa muissa asioissa: milloin Raamattu on ristiriitainen, milloin siinä on virheitä, milloin se on historiallisesti epätarkka, milloin taas Raamatun henkilöistä ei ole viitteitäkään Raamatun ulkopuolella tai sitten Raamatun moraali näyttäytyy kummallisessa valossa nykytarkkailijan silmissä (esim. luvatus maan valtaus ja kanaanilaisten hävittäminen). Käsittelen näitä kysymyksiä lähemmin joissakin tulevissa UP-kirjeissä.

Keskustelu menee helposti yksittäisten haasteiden torjumiseksi. Kriitikon on helppo kysyä kysymyksiä, mutta ei aina ole helppo antaa hänelle vastauksia. Siksikin, ettei ihmisillä usein ole valmiuksia kuunnella hyviäkin vastauksia. Monien kritiikki perustuu mediasta saatuihin *vaikutelmiin ja mielikuviin* ja nouseekin enemmän maailmankatsomuksellisista ennakkoluuloista kuin asioihin paneutumisesta.

Viittaan alussa mainitsemaani Piipliaseuran mainokseen. On hyvä muistaa, että kristinusko on ollut olemassa jo kaksituhatta vuotta. Tänä aikana yksi jos toinenkin järjestelmä ja uusi aate on yrittänyt kaataa sen. Järjestelmät ovat kaatuneet. Kysymyksiin on kahden tuhannen vuoden aikana usein jo vastattu. Kristinusko on ja pysyy. Ei ole syytä uskossaan hötkyillä jokaisen uuden haasteen edessä, vaan kannattaa luottaa siihen, että joku on todennäköisesti asiaa jossakin jo ennättänyt tutkia. Ei muuta kuin hengelliset hihat ylös ja kaivamaan esiin mitä mielenkiintoisempia ja sydäntä ja mieltä syvästi tyydyttäviä vastauksia.

Lopuksi haluan antaa hyvin käytännöllisen vinkin. Kun joku tulee luoksesi ja alkaa esittämään uskostasi kriittisiä kommentteja, joihin et osaa vastata (ja vaikka osaisitkin), niin käännä haaste toisinpäin. Kysy miten keskustelukumppanisi perustelee oman maailmankatsomuksensa ja uskonsa. Kiinnitä huomiota hänen katsantokantansa selviin epäjohdonmukaisuuksiin ja heikkouksiin silloin kun niitä tulee esiin. Anna hänen puhua. Kysy *mihin hän itse uskoo* ja pyydä häntä kertomaan *miksi* hän uskoo sen mitä uskoo. *Mitä todisteita* hänellä on antaa ajattelevalle ihmiselle siitä, että hänen edustamansa maailmankatsomus on ihan oikeasti totta.

Vuosia sitten erääseen radiolähetykseen soitti nainen, joka valitti siitä, että me ohjelman tekijöinä selitimme asioita vetoamalla Raamattuun, jonka varjolla on tehty niin paljon paha. Todellinen vastaus löytyisi (muistaakseni) kosmisesta harmoniasta johon päästään rakastamalla toisiamme. Kosminen harmonia? Vau. Kuulostaa upealta. Selitin soittajalle lyhyesti ja kohteliaasti, että kristittyinä ohjelmantekijöinä luonnollisesti Raamattu on meidän auktoriteettimme, koska uskomme sen olevan Jumalan ilmoitus. Mutta mihin lähteeseen soittaja perustaa ajatuksensa siitä, että vastaus olisi kosmisessa harmoniassa, minä kysyin. Mikä on se auktoriteetti, johon hän itse perustaa ajatuksensa "kosmisesta harmoniasta" ratkaisuna ihmiskunnan ongelmiin? Jokaisella näet on joku auktoriteetti ja lähde ajatuksilleen. Kysyin lisäksi mitä perusteita meillä olisi uskoa siihen, että tämän naisen auktoriteetti (kirjallinen tai muu) olisi luotettavampi lähde todellisuuden luonteen kuvailemisessa kuin Raamattu. Hän ei halunnut tai osannut vastata, vaan sulki puhelimen suorassa lähetyksessä. Enkä minä ollut mitenkään ilkeä. Olin vain pyytänyt häntä itseään perustelemaan omaa uskoaan.

Ei meidän kristittyinä tarvitse aina olla vastaajan paikalla. Vastatkoot muutkin välillä. Kun siis joku ehdottaa sinulle jotain vaihtoehtoista maailmankatsomuksellista selitysmallia ("Jeesus oli Alien ja ylönousemus oli ufoabduktio" / "Pitää pyrkiä kosmiseen harmoniaan" / "Mormonien kirja on Jumalan sana") kysy yksinkertainen kysymys: *"Mitä perusteita / mitä todisteita meillä on sille, että tuo ihan oikeasti on totta?"* Yksinkertainen ja asiallinen kysymys, jolla pärjää pitkälle monissa hankalissakin paikoissa. Jokainen voi näet keksiä jonkun "selityksen" tai maailmankatsomuksellisen mallin. Eri asia kokonaan on onko sillä mitään tekemistä todellisuuden kanssa.

Kristnusko on pysynyt kaksituhatta vuotta pystyssä, koska sen totuudellisuuden puolesta annettu näyttö on luja ja vahva. Aika ajoin herää keskustelua yksityiskohdista. Mutta yleisesti ottaen kristinuskon puolesta esitetty näyttö filosofisesti ja historiallisesti on osoittautunut kestäväksi. Kestävämmäksi kuin monien muiden maailmankatsomusten. Kysymysten tullessa on muistettava painautua entistä lähemmäs Jumalan syliä. Siinä läheisyydessä kriitikoiden haasteet asettuvat oikeaan perspektiiviin.

USKON PUOLESTA

Pasi Turunen

Tätä kirjettä voi vapaasti kopioida ja levittää sähköisesti tai muuten, kunhan sisältöön ei tehdä muutoksia ilman kirjoittajan lupaa.

USKON PUOLESTA e-kirje ilmestyy joka toinen kuukausi. Voit tilata sen kirjoittamalla osoitteeseen pasiturunen@patmos.fi

www.patmos.fi/uskonpuolesta